

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Вагонова О.Г.

«02» липня 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Торговельна інфраструктура та форми торгівлі»**

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність
Освітній рівень..... бакалавр
Статус фахова дисципліна за спеціальністю
Загальний обсяг 5 кредитів ECTS (150 годин)
Форма підсумкового контролю .. залік
Термін викладання 2-й семестр (3 чверть)
Мова викладання українська

Викладач: Яцентюк С.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Торговельна інфраструктура та форми торгівлі» для бакалаврів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / НТУ «ДП», каф. ПЕППУ. – Д.: НТУ «ДП», 2019. – 12 с.

Розробники – Тимошенко Л.В., Яцентюк С.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Затверджено на засіданні кафедри (протокол № 13 від 02.07.2019).

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (протокол № 4 від 02.07.2019).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» до дисципліни Ф4 «Торговельна інфраструктура та форми торгівлі» віднесено такі результати навчання:

РН1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
РН13	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
РН14	Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

Мета дисципліни – формування цілісної системи знань щодо функціонування елементів торговельної інфраструктури, які сприяють ефективному господарюванню торговельних підприємств та забезпечують їх розвиток.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РН1	ДРН1-1	Використовувати базові знання щодо формування інфраструктури та функціонування торговельних підприємств на ринку
	ДРН1-2	Використовувати базові знання щодо підприємництва у сфері торгівлі
	ДРН1-3	Використовувати базові знання щодо сутності, функцій та видів структури торгівлі
	ДРН1-4	Використовувати базові знання щодо здійснення оптової торговельної діяльності
	ДРН1-5	Використовувати базові знання щодо здійснення роздрібно-торговельної діяльності
РН13	ДРН13-1	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення торговельно-посередницької діяльності
	ДРН13-2	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності інфраструктурних формувань оптової торгівлі
	ДРН13-3	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності роздрібних торговців на споживчому ринку
РН14	ДРН14-1	Вміти застосовувати інноваційні підходи в торговельній діяльності.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Базовими дисциплінами є дисципліни які вивчалися студентами на освітньому рівні бакалавр (1 семестр), що формують компетентності щодо здатності використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової

діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях, а також застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	80	36	44			8	72
практичні	70	36	34			6	64
лабораторні	-	-	-				
семінари	-	-	-				
РАЗОМ	150	72	78			14	136

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	80
ДРН1-1	1. Теоретичні засади формування інфраструктури та функціонування торговельних підприємств на ринку Сутність та функції інфраструктури Специфічні ознаки та складові інфраструктури Посередницькі зв'язки між суб'єктами інфраструктури на споживчому ринку	10
ДРН1-2	2. Підприємництво у сфері торгівлі Сутність та роль комерційного бізнесу в активізації економічних процесів Сутність та види процесів і операцій в сфері товарного обігу Основні функції та принципи комерційної діяльності торговельних підприємств Особливості комерційної діяльності торговельних підприємств	10
ДРН1-3	3. Сутність, функції та види структури торгівлі Виникнення, сутність та об'єкти торговельної діяльності Функції торгівлі Функціональна структура торгівлі Соціальна структура сфери торгівлі Організаційна структура торгівлі	10
ДРН13-1	4. Торговельно-посередницька діяльність на товарному ринку Сутність торговельно-посередницької діяльності Принципи торговельно-посередницької діяльності Функції торговельних посередників Види та об'єкти посередницьких операцій Проблеми становлення та розвитку торговельно-посередницької діяльності в Україні	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН1-4	5. Сутність та форми оптової торгівлі	10
	Поняття оптового ринку як місця і сфери здійснення оптової торговельної діяльності	
	Суть і завдання оптової торгівлі	
	Види та функції оптової торгівлі	
ДРН13-2	6. Структура та інфраструктура оптової торгівлі	10
	Структурні елементи оптової торгівлі та їх взаємозв'язок	
	Види інфраструктурних формувань оптової торгівлі	
	Елементи інфраструктури оптового ринку за функціональним призначенням	
ДРН1-5 ДРН13-3	7. Поняття, склад і структура суб'єктів системи роздрібно торгівлі	10
	Суть і функції системи роздрібно торгівлі	
	Види роздрібних торговців та їх характеристика на споживчому ринку	
	Позамагазинні форми продажу товарів	
ДРН14-1	8. Інновації в роздрібній торгівлі на споживчому ринку	10
	Сутність та задачі інновацій у торгівлі	
	Впровадження кас самообслуговування	
	Використання мобільних додатків	
	Інноваційний дизайн магазинів	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	70
ДРН1-1	1. Напрями удосконалення механізмів співпраці із підсистемами інфраструктури ринку та торговельними підприємствами	8
ДРН1-2	2. Дослідження процесів та операцій в сфері товарного обігу	8
ДРН1-3	3. Визначення елементів функціональної структури торгівлі та дослідження соціальних форм торгівлі	10
ДРН13-1	4. Визначення характерних рис основних елементів торговельного посередництва	8
ДРН1-4	5. Дослідження складу і структури оптового товарного ринку	8
ДРН13-2	6. Визначення характерних рис основних елементів інфраструктури оптового ринку за функціональним призначенням	8
ДРН1-5 ДРН13-3	7. Визначення видів та встановлення особливостей роздрібних торговців	10
ДРН14-1	8. Практичні аспекти інноваційних роздрібних технологій	10
	РАЗОМ	150

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та конвертаційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Конвертаційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання	виконання завдання під час лекцій	комплексна	визначення середньозваженого результату поточних

практичні	контрольні завдання	виконання завдань під час практичних занять	контрольна робота (ККР)	контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
-----------	---------------------	---	-------------------------	---

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для рівня бакалавра вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК (бакалавр)

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
<p>– концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;</p> <p>– критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> – концептуальних знань; – високого ступеню володіння станом питання; – критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79
	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
Рівень знань незадовільний	<60	
Уміння		
<p>– розв’язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> – виявляти проблеми; формулювати гіпотези; – розв’язувати проблеми; – обирати адекватні методи та інструментальні засоби; – збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; – використовувати інноваційні підходи до розв’язання завдання 	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в	75-79

	практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; – здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. Комунікаційна стратегія: – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	75-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-74
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна	65-69

	зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог	
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
<p>– управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;</p> <p>– відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб;</p> <p>– здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:	95-100
	1) управління комплексними проектами, що передбачає:	
	– дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію;	
	– здатність до роботи в команді;	
	– контроль власних дій;	
	2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:	
	– обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів;	
	– самостійність під час виконання поставлених завдань;	
	– ініціативу в обговоренні проблем;	
– відповідальність за взаємовідносини;		
3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:		
– використання професійно-орієнтованих навичок;		
– використання доказів із самостійною і правильною аргументацією;		
– володіння всіма видами навчальної діяльності;		
4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:		
– ступінь володіння фундаментальними знаннями;		
– самостійність оцінних суджень;		
– високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок;		
– самостійний пошук та аналіз джерел інформації		
Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)		90-94
Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)		85-89
Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)		80-84
Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)		75-79
Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)		70-74
Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)		65-69
Рівень автономності та відповідальності фрагментарний		60-64
Рівень автономності та відповідальності незадовільний		<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.
Дистанційна платформа MOODL.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1 Податковий кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 10.05.2019).
- 2 Національний стандарт України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять» / Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 05.07.2004 р. № 130 URL: <http://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html> (дата звернення 10.05.2019)
- 3 Внутрішня торгівля України: монографія / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко та ін.. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. 864 с.
- 4 Коленченко Л.П. Інфраструктура ринку споживчих товарів: тенденції та перспективи розвитку. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу, 2011. № 4(16). С. 74-77.
- 5 Комерційна діяльність: підручник / за ред. П.Ю. Балабана. Харків: Світ книг, 2015. 452 с.
- 6 Комерційно-посередницька діяльність на товарному ринку: навч. посібн. / Г.І. Башнянин та ін. К. : Кондор, 2014. 416 с.
- 7 Прокопенко О.В., Школа В.Ю., Дегтяренко О.О. Інфраструктура товарного ринку : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 296 с.
- 8 Безус А. М., Шевчун М. Б., Безус П. І. Перспективи інноваційного розвитку роздрібною торгівлі в Україні. Економіка та держава. 2019. № 5. С. 24–28.
- 9 Нормативні документи сайту Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua> (дата звернення 10.05.2019).
- 10 Ресурси Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення 10.05.2019).